

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AUTORITETI I KONKURENCËS
KOMISIONI I KONKURENCËS

VENDIM

Nr. 862, Datë 31.01.2022

**“PËR HAPJEN E PROCEDURËS SË HETIMIT PARAPRAK NDAJ
NDËRMARRJES VODAFONE ALBANIA SHA NË TREGUN E SHËRBIMEVE
CELULARE: TREGU ME SHUMICË I TERMINIMIT TË THIRRJEVE
NDËRKOMBËTARE”**

Komisioni i Konkurrencës me pjesëmarrjen e:

Z.	Denar BIBA	Kryetar
Znj.	Leida MATJA	Zv/Kryetar
Znj.	Rezana KONOMI	Anëtar
Znj.	Adriana BERBERI	Anëtar

Në mbledhjen e tij të datës 31.01.2022, shqyrtoi çështjen me:

Objekti: Hapja e procedurës së hetimit paraparak ndaj ndërmarrjes Vodafone Albania SHA në tregun e shërbimeve celulare: tregu me shumicë i terminimit të thirrjeve ndërkombëtare.

Baza Ligjore: Neni 9, neni 24, shkronja (d), neni 26 dhe neni 42 i ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, i ndryshuar; Ligji nr. 44/2015 “Kodi i Procedurave Administrative”.

Komisioni i Konkurrencës, pas shqyrtimit të relacionit të Sekretarit të Përgjithshëm, të Autoritetit të Konkurrencës,

VËREN SE :

1. Pranë Autoritetit të Konkurrencës, ndërmarrja Neofone SHPK me shkresën protokolluar pranë AK me 404 prot., datë 08.09.2021, ka depozituar ankesën mbi abuzimin me pozitën dominuese nga ndërmarrja Vodafone Albania SHA në ofrimin e shërbimit të terminimit të thirrjeve hyrëse ndërkombëtare.
2. Në vijim të ankesës së depozituar, me anë të shkresës nr. 404/1 prot., datë 20.12.2021 “Mbi shqyrtimin e ankesës”, në bazë të nenit 29/1 të ligjit nr. 9121, datë 28.7.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, i ndryshuar si dhe nenit 28, 29 të Rregullores së Funkcionimit të Autoritetit të Konkurrencës, ndërmarrja Neofone SHPK në datën 06.01.2022 është ftuar për një seancë dëgjimore pranë Autoritetit të Konkurrencës për tu dëgjuar mbi shkeljet e pretenduara.
3. Ndërmarrja Neofone SHPK, sipas përcaktimeve ligjore të parashikuara në nenet 13,14 dhe 15 të ligjit nr. 9918, datë 19.05.2008 “Për komunikimet elektronike në Republikën e Shqipërisë”,

i ndryshuar dhe kuadrit rregullator në fuqi në zbatim të këtij ligji është e regjistruar në Autoritetin e Komunikimeve Elektronike dhe Postare (AKEP) për ofrimin e shërbimeve publike të komunikimeve elektronike, sipas Autorizimit të Përgjithshëm nr. 2012-AP-U60-8-7, datë 12.03.2012 dhe Autorizimit Individual 2012-QP-U60-8-9, datë 13.07.2012.

4. Ndërmarrja Vodafone Albania SHA, ndër të tjera ushtron edhe veprimtarinë për ofrimin e shërbimit të terminimit të thirrjeve hyrëse ndërkombëtare të tranzituara nga rrjeti i operatorit tranzitues drejt pajtimatrëve të Vodafone Albania.
5. Ndërmarrja Neofone SHPK në vitin 2012 ka lidhur një marrëveshje Interkoneksioni me ndërmarrjen Vodafone Albania SHA “Marrëveshje për ofrimin e shërbimeve të komunikimeve elektronike midis Vodafone Albania SHA dhe Neofone SHPK, datë 1.10.2012”, referuar si “Marrëveshja 2012” dhe tarifa për terminimin e thirrjeve ndërkombëtare u përcaktua 6.2 lek/min, më një limit prej 160 mijë minuta/muaj dhe 32 kanalet e aksesit u ndërpre në vetëm 16 kanale.
6. Ndërmarrja Neofone SHPK ka pranuar dhe përdorur kapacitetin e ofruar nga Vodafone Albania SHA që prej datës 01.10.2012 deri në 10.04.2015, ku u ndërpre aksesit dhe interkoneksioni me Vodafone SHA, pasi Vodafone për terminimin e thirrjeve ndërkombëtare të tranzituara nga operatori Neofone SHPK nga 6.2 lek/min e rriti në vlerën 29.8 lek/min, pa dhënë asnjë argument dhe arsyetim.
7. Pas njoftimit të ndërmarrjes Vodafone Albania SHA për aplikimin e tarifës së re për shërbimin e terminimit të thirrjeve hyrëse ndërkombëtare në rrjetin Vodafone Albania, Neofone SHPK ka kundërshtuar rritjen e tarifës pasi ishte 5 herë (480%) më e lartë se tarifa e negociuar dhe firmosur në marrëveshjen e tetor 2012 por Vodafone Albania SHA nuk ka pranuar të anulohet dhe as të negociojë tarifën por ka ndërprerë aksesin.
8. Ndërmarrja Neofone SHPK duke nisur nga data 10.04.2015 dhe në vazhdim është përballur me kushte të vështira tregtare si pasojë e sjelljes së ndërmarrjes Vodafone Albania SHA, duke mos pasur mundësi të zhvillojë aktivitetin si tranzitues i trafikut ndërkombëtar për të cilin ishte licensuar që prej datës 13.07.2012 sipas Autorizimit 2012-AP-U60-8-9.
9. Në dhjetor të vitit 2015 Neofone SHPK i është drejtuar AKEP për të zgjidhur mosmarrëveshjen midis Neofone dhe Vodafone Albania por AKEP ka njoftuar se ka vendosur mos pranimin e shqyrtimit të ankimit administrativ për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve pasi shërbimi i terminimit të thirrjeve ndërkombëtare ishte derregulluar nga AKEP kështu çdo marrëveshje e mundshme e lidhur ndërmjet palëve është plotësisht e ndërtuar mbi baza komerciale.
10. Në vitin 2015, Neofone SHPK ka paditur AKEP pranë Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë Tiranë në lidhje me shkresën e drejtuar për marrjen e masave për rivendosjen e të drejtës së cenuar dhe Gjykata Administrative e Shkallës së Parë Tiranë në vitin 2016 ka vendosur pranimin e kërkesë padisë dhe detyrimin e palës së paditur që të nxjerrë aktin administrativ në lidhje me ankimin e ndërmarrjes Neofone SHPK si dhe Gjykata Administrative e Apelit Tiranë në vitin 2019 ka vendosur lënien në fuqi të vendimit të Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë Tiranë.
11. AKEP në vitin 2019 me vendimin nr. 35, datë 14.10.2019 vendosi mos pranimin e ankimit të sipërmarrësit Neofone SHPK për zgjidhjen e mosmarrëveshjes midis Neofone SHPK dhe Vodafone Albania SHA, duke argumentuar se Vodafone Albania nuk ka status me FNT për

terminimin e thirrjeve hyrëse ndërkombëtare dhe asnjë prej detyrimeve të përcaktuara në ligjin nr. 9918/2008 për këto thirrje, dhe AKEP nuk mund të detyrojë Vodafone Albania të lidhë marrëveshje aksesit/interkonkesioni me një operator tranzitues për terminimin e këtyre thirrjeve dhe as të rregullojë/përcaktojë tarifën e këtij shërbimi, përfshirë në procedura zgjidhje mos-marrëveshjeje.

12. Ndërmarrja Neofone SHPK në vitin 2020 ka paditur përsëri AKEP pranë Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë Tiranë në lidhje me Vendimin nr. 35/2019 dhe Gjykata ka vendosur rrëzimin e kërkesë padisë si të pabazuar në ligj dhe në prova dhe çështja ndodhet pranë Gjykatës Administrative të Apelit Tiranë.
13. Terminimi i thirrjeve në rrjetet celulare është një shërbim me shumicë, i cili përbën një input të domosdoshëm për operatorët e rrjeteve të tjerë (fiksë dhe celulare) që t'u ofrojnë thirrje përdoruesve të rrjetit të vet drejt përdoruesve të një rrjeti celular.
14. Këshilli Drejtues i AKEP me vendimin nr. 78, datë 01.10.2018, miratoi dokumentin "*Analizë e Tregut Celular: Tregu me Shumicë i Aksesit dhe Origjinimit; Tregjet me Shumicë të Terminimit të Thirrjeve Ndërkombëtare dhe Tregu me Pakicë i Shërbimeve Celulare – Dokument Përfundimtar*", mbi bazën e të cilit miratoi vendimin nr. 79, datë 01.10.2018 ku përcaktoi sipërmarrësin Vodafone Albania Sh.a me Fuqi të Ndjeshme në: (i) tregun me shumicë të aksesit dhe origjinimit, (ii) tregun me shumicë të terminimit të thirrjeve ndërkombëtare dhe (iii) tregun me pakicë të shërbimeve celulare dhe masat përkatëse rregullatore, dhe me vendimet nr. 80 dhe nr. 81, datë 01.10.2018 përkatësisht përcaktoi sipërmarrësin Altelecom SHA dhe sipërmarrësin Telekom Albania SHA me Fuqi të Ndjeshme në (i) tregun me shumicë të terminimit të thirrjeve ndërkombëtare si dhe masat përkatëse rregullatore.
15. Të tre sipërmarrësit Vodafone Albania, Telekom Albania dhe Altelecom u shpallën me FNT në tregun me shumicë të terminimit të thirrjeve ndërkombëtare, dhe u vendosën masat përkatëse rregullatore për detyrimin e mosdiskriminimit dhe detyrimin e transparencës.
16. AKEP me vendimin nr. 89, datë 15.11.2018, miratoi shfuqizimin e vendimit nr. 78, datë 01.10.2018, të Këshillit Drejtues të AKEP, "Për Miratimin e Dokumentit: "*Analizë e Tregut Celular: Tregu me Shumicë i Aksesit dhe Origjinimit; Tregjet me Shumicë të Terminimit të Thirrjeve Ndërkombëtare dhe Tregu me Pakicë i Shërbimeve Celulare – Dokument Përfundimtar*" dhe përkatësisht shfuqizimin e Vendimeve të Këshillit Drejtues nr. 79, nr. 80, nr. 81 dhe nr. 82, datë 01.10.2018, të cilat kanë dalë mbështetur në VKD nr. 78, datë 01.10.2018 të Këshillit Drejtues të AKEP. Në këtë vendim AKEP vendosi nisjen e procedurës për rikryerjen e analizës për tregjet përkatëse, si dhe të tregjeve të tjera në përputhje me legjislacionin në fuqi, duke garantuar harmonizim dhe përputhshmëri me legjislacionin e Komisionit Evropian.
17. Këshilli Drejtues i AKEP-it me vendimin nr. 10, datë 17.04.2019, miratoi nxjerrjen për këshillim publik të dokumentit "*Analizë tregu e telefonisë celulare për tregjet me shumicë të terminimit të thirrjeve në rrjetet celulare, përfshirë terminimin e thirrjeve hyrëse ndërkombëtare*". Lidhur me këtë dokument, Komisioni i Konkurrencës me vendimin nr. 634, datë 04.07.2019 "Për dhënien e disa rekomandimeve AKEP lidhur me dokumentin për këshillim publik "*Analizë tregu e telefonisë celulare për tregjet me shumicë të terminimit të thirrjeve në rrjetet celulare, përfshirë terminimin e thirrjeve hyrëse ndërkombëtare*"", vendosi t'i rekomandojë AKEP si vijon:

- i. Të realizojë analizën e tregut të pakicës të tregut të telefonisë celulare për të ndërmarrë masat e nevojshme rregullatore për rregullimin e këtij tregu, për përcaktimin e ndërmarrjes me FNT në tregun me pakicë të shërbimeve celulare.
  - ii. Vendosjen e masave rregullatore përkatëse duke vendosur edhe masën rregullatore të mos-diskriminimit të thirrjeve brenda dhe jashtë rrjetit (on-net/off-net rule) për operatorin që ka pozitë dominuese dhe heqjen e masës rregullatore të mos-diskriminimit në tarifatat on-net/off-net për operatorët që nuk kanë FNT në tregun me pakicë.
  - iii. Shmangien e subvencionimit nga të ardhurat e realizuara në tregun e terminimit të thirrjeve ndërkombëtare nga operatorët me FNT në tregun e shitjes me pakicë, për aplikimin e tarifave nën kosto.
18. AKEP me vendimin nr. 11, datë 16.06.2020 “Mbi përfundimet e arritura pas Këshillimit Publik të dokumentit: “Analizë tregu e telefonisë celulare për tregjet me shumicë të terminimit të thirrjeve në rrjetet celulare, përfshirë terminimin e thirrjeve hyrëse ndërkombëtare”, vendosi:
- i. T’i konsiderojë tre operatorët e rrjeteve celulare Albtelekom sh.a, Telekom Albania sh.a dhe Vodafone Albania sh.a si sipërmarrës me fuqi të ndjeshme (FNT) në tregun përkatës: tregu me shumicë të terminimit të thirrjeve kombëtare në rrjetet celulare, duke lënë në fuqi:
    - a) Masat rregullatore të përcaktuara në vendimet e Këshillit Drejtues të AKEP nr. 12, 13, 14, datë 22.2.2018.
    - b) Tarifën maksimale të terminimit të thirrjeve kombëtare në rrjetet celulare 1.11 lekë për minutë, sipas vendimeve të Këshillit Drejtues të AKEP nr. 71, 72, 73 të datës 01.10.2018.
  - ii. Të mbajë në vëzhgim tregun përkatës me shumicë të terminimit të thirrjeve ndërkombëtare në rrjetet celulare, deri në plotësimin e tërësisë së kushteve për ndërmarrjen e një analize të re.
19. Në vendimin e AKEP sa më sipër, lidhur me tregun me shumicë të terminimit të thirrjeve hyrëse ndërkombëtare, në pikën 11, është shprehur se: Përfitimi i modelit të kostove dhe për rrjedhojë i një mekanizmi eficient njësimi tarifor (glide path) do të mundësojë në momentin më të përshtatshëm një analizë të plotë rregullatore për sa i takon terminimit të thirrjeve hyrëse ndërkombëtare. KD është i vetëdijshëm për rëndësinë e zgjatjes së intervaleve kohore mes dy analizave, nga 3 në 5 vjet, rishtazi të rekomanduara nga Komisioni Evropian, për t’i dhënë kohën e mjaftueshme tregjeve për të strukturuar një fizionomi të qëndrueshme dhe për t’i lejuar rregullatorit të vrojtojë dhe të shqyrtojë kushtet e posaçme dhe dinamikat e tyre reale, duke shmangur çdo analizë skematike. Duke marrë parasysh sa më sipër, AKEP nuk do të ngurojë, sapo të disponojë një model kostosh tërësisht operacional, të shqyrtojë mundësinë e një analize të re të tregut të terminimit të thirrjeve hyrëse ndërkombëtare, duke pasur parasysh faktorët ekonomikë specifikë, dinamikat e tregut shqiptar, eventualisht rekomandimet dhe direktivat e reja që mund të përpunohen nga Komisioni Evropian dhe impaktin mbi përdoruesit fundorë.
20. Objekti i ankesës së depozituar pranë AK nga ndërmarrja Neofone SHPK është nisja e hetimit paraprak ndaj ndërmarrjes Vodafone Albania SHA për abuzimin e pozitës dominuese në kuptim të nenit 9 të ligjit nr. 9121/2003, ndërsa objekti i padisë në gjykatë nga Neofone SHPK është detyrimi i të paditurit AKEP, për nxjerrjen e aktit administrativ dhe marrjen e masave dhe rivendosjen e të drejtës së çenuar, pra objekti i të dy kërkesave nuk është i njëjtë.
21. Për sa më sipër, nisur nga problematika e ngritur, sjellja e ndërmarrjes Vodafone Albania SHA mund të përbejë kufizim, shtrembërim apo pengim të konkurrencës bazuar në nenin 9, pika 2 të ligjit nr. 9121, datë 27.03.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, i ndryshuar.

PËR KËTO ARSYE:

Komisioni i Konkurrencës, bazuar në nenin 9, nenin 24, shkronja (d), nenin 26 dhe nenin 42 të ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, i ndryshuar,

VENDOSI:

- I. Hapjen e procedurës së hetimit paraprak ndaj ndërmarrjes Vodafone Albania SHA në tregun e shërbimeve celulare: tregu me shumicë i terminimit të thirrjeve ndërkombëtare.
- II. Hetimi paraprak të përfshijë periudhën kohore nga 10 prill 2015 deri në 31 dhjetor 2021.
- III. Ngarkohet Sekretari i Përgjithshëm për zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KOMISIONI I KONKURRENCËS